

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ДП «Київський
хореографічний коледж»

Кайгородов Д.Є.

“ 5 лютого ” 20 20 року

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
**«ПРАВОЗНАВСТВО ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ»**
для здобувачів вищої освіти

Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Спеціальність:	024 Хореографія
освітній рівень	перший «бакалаврський»
освітня програма	ХОРЕОГРАФІЯ
вид дисципліни	цикл дисциплін вільного вибору
Форма навчання	денна/заочна
Кількість кредитів ECTS	2
Мова викладання, навчання та оцінювання	державна
Форма підсумкового контролю	залік

Робоча програма з дисципліни **«ПРАВознавство інтелектуальної власності»** для студентів за напрямом підготовки 02 Культура і мистецтво, спеціальністю 024 «Хореографія»

Розробник: Вербова Роксолана Миколаївна, кандидат філософських наук, викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Київського хореографічного коледжу

Затверджено на засіданні кафедри соціально-гуманітарних дисциплін

Протокол № 2 від «5» жовтня 2020 року

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни.....	5
3. Програма навчальної дисципліни.....	8
4. Структура навчальної дисципліни (денна <u>форма навчання</u>).....	12
4А. Структура навчальної дисципліни (<u>заочна форма навчання</u>).....	14
5. Теми лекційних занять.....	15
6. Теми практичних занять.....	18
7. Самостійна робота.....	20
8. Методи навчання.....	23
9. Методи контролю.....	23
10. Орієнтовні питання до заліку.....	23
11. Розподіл балів, які отримують студенти.....	26
12. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь.....	27
13. Методичне забезпечення.....	28
14. Рекомендована література.....	28
15. Інформаційні ресурси.....	34
16. Використані джерела	35

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - нац. ECTS – 2	денна	заочна
	Нормативна	
Змістових модулів - 2	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 60	3	3
	Семестр	
	V-й	V-й
	Лекції	
Всього годин для денної форми навчання (в т. ч. тижневих) : аудиторних – 30 самостійна робота студента – 30 для заочної форми навчання: аудиторних – 8 самостійна робота студента - 52	20 год.	6 год.
	Практичні, Семінарські	
	10 год.	2 год.
	Лабораторні	
	- год.	- год.
	Самостійна робота	
	30 год.	52 год.
	Індивідуальні завдання:	
	- год.	
	Консультація	
	-	- год.
	Вид контролю:	
	усні відповіді, контрольні роботи	контрольні роботи
	Залік	

Час на проведення залік - 2 години на V семестрі.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою викладання навчальної дисципліни «Правознавство інтелектуальної власності» є формування цілісної, логічної, послідовної системи знань про правознавство як суспільне явище і соціальний феномен та у досягненні поглибленого відповідного рівня правової свідомості студентів; у формуванні особистості майбутніх спеціалістів; у вивченні особливостей теорії держави і права, конституційного права України, адміністративного права України, кримінального права України, фінансового права України, цивільного і сімейного права України, трудового права України, господарського права України, організації судових і правоохоронних органів України та судочинства в Україні та у підготовці студентів для вирішення завдань у сфері регулювання правовідносин, пов'язаних з інтелектуальною власністю.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Правознавство інтелектуальної власності» є:

- вивчення загальних положень та основ теорії держави і права, конституційного права України, адміністративного права України, кримінального права України, фінансового права України, цивільного та сімейного права України, трудового права України, господарського права України, організації судових і правоохоронних органів в Україні та судочинства в Україні;
- навчити студентів аналізувати й узагальнювати законодавчі акти та вивчений матеріал;
- правильно застосовувати в житті норми законодавства;
- формування у студентів системи знань, а також отримання навичок та уявлень, необхідних для здійснення творчої діяльності та захисту своїх майнових та особистих немайнових прав, як в Україні, так і поза її межами.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні знати:

- основні поняття, терміни, концепції правознавства інтелектуальної власності;
- предмет правознавства інтелектуальної власності, його зв'язок з предметами інших суспільствознавчих наук;
- зміст правознавства інтелектуальної власності у порівнянні з теоретико-методологічними аспектами інших суспільствознавчих наук;

- основні категорії правознавства та правознавства інтелектуальної власності, необхідні для осмислення соціальної реальності;
- основи теорії держави і права, конституційного права України, адміністративного права України, кримінального права України, фінансового права України, цивільного та сімейного права України, трудового права України, господарського права України;
- основні положення щодо організації судових і правоохоронних органів в Україні;
- загальні засади судочинства в Україні;
- поняття і організаційні аспекти адміністративного, кримінального, цивільного і господарського процесу;
- поняття інтелектуальної власності та систему права інтелектуальної власності;
- принципи та джерела авторського права;
- процедуру патентування об'єктів промислової власності;
- нетрадиційні об'єкти права інтелектуальної власності;
- поняття та види захисту і охорони об'єктів інтелектуальної власності.

В результаті вивчення навчальної дисципліни «Правознавство інтелектуальної власності» студент повинен уміти:

- відстоювати власну світоглядну позицію;
- вдосконалити культуру самостійного критичного мислення із залученням понятійно-категоріального апарату правознавства;
- використовувати набуті знання при вивченні інших суспільствознавчих наук;
- компетентно володіти категоріальним базисом правознавства та правознавства інтелектуальної власності для розкриття сутності явищ та процесів у суспільстві, взаємодії правознавчих теорій з іншими галузями гуманітарного знання;
- уміння компетентно будувати інформаційне спілкування в професійному і непрофесійному комунікативному середовищі з урахуванням існуючого соціокультурного контексту;

- самостійно оцінювати та узагальнювати опрацьований матеріал, опрацювати різноманітний інформаційний матеріал, робити висновки та приймати рішення;
- пояснити особливості основ теорії держави і права, конституційного права України, адміністративного права України, кримінального права України, фінансового права України, цивільного та сімейного права України, трудового права України, господарського права України, організації судових і правоохоронних органів в Україні та судочинства в Україні;
- розв'язувати теоретичні та практичні задачі щодо настання відповідальності за вчинення злочинів та правопорушень у сфері адміністративно-правових відносин, фінансово-правових відносин, цивільно-правових відносин, господарських правовідносин, трудових правовідносин застосовуючи норми Конституції України, Цивільного кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України, Кодексу законів про працю України, Сімейного кодексу України, Бюджетного кодексу України, Податкового кодексу України та інших нормативно-правових актів;
- використовувати джерела права інтелектуальної власності;
- захищати своє авторське право та суміжні права;
- розраховувати економічну вартість об'єктів інтелектуальної власності;
- патентувати винаходи, корисні моделі та промислові зразки;
- здійснювати захист своїх порушених прав в сфері культури та мистецтва.

Основними результатами навчання і компетентностями згідно з вимогами освітньо-професійної програми є:

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності

ФК7. Здатність використовувати інтелектуальний потенціал, професійні знання, креативний підхід до розв'язання завдань та вирішення проблем в сфері професійної діяльності.

ФК17. Здатність враховувати економічні, організаційні та правові аспекти професійної діяльності.

Програмними результатами навчання дисципліни є:

ПРН 1. Визначати взаємозв'язок цінностей громадянського суспільства із концепцією сталого розвитку України.

ПРН 3. Вільно спілкуватись державною мовою усно і письмово з професійних та ділових питань.

ПРН 12. Відшукувати необхідну інформацію, критично аналізувати і творчо переосмислювати її та застосовувати в процесі виробничої діяльності.

ПРН 18. Знаходити оптимальні підходи до формування та розвитку творчої особистості.

ПРН 22. Мати навички управління мистецькими проектами, зокрема, здійснювати оцінки собівартості мистецького проекту, визначати потрібні ресурси, планувати основні види робіт.

Зв'язок з іншими дисциплінами

Викладання курсу *«Правознавство інтелектуальної власності»* передбачає зв'язок з такими дисциплінами: «Правознавство», «Філософія», «Культурологія», «Історія», «Соціологія», «Історія України», «Економічна теорія».

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. ВСТУП ДО ПРАВОЗНАВСТВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Тема 1. Основи теорії держави і права

Розвиток науки теорії держави і права в Україні. Місце теорії держави і права в системі юридичних наук. Поняття, суть, об'єкт і предмет загальної теорії держави і права. Походження держави і права. Конституційні основи формування правової держави в Україні. Принцип єдності і розподілу державної влади. Поняття й основні ознаки права. Предмет і методи правового регулювання, галузі права та правові інститути. Поняття, структура і види правових норм. Реалізація правових приписів.

Соціальна цінність і роль права в суспільстві. Джерела права. Законні та підзаконні акти. Система галузей законодавства. Поняття і структура законодавчого процесу. Поняття, склад і види правовідносин. Загальна характеристика суб'єктів правовідносин. Об'єкти і зміст правовідносин. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин. Форми реалізації права: виконання, дотримання, використання і застосування. Поняття законності та її основні вимоги. Законність і демократія. Законність і правопорядок. Гарантії законності та правопорядку. Правопорушення, їх види. Склад правопорушення. Юридична відповідальність. Підстави юридичної відповідальності. Види юридичної відповідальності. Завдання і цілі юридичної відповідальності. Роль держави і громадськості у запобіганні правопорушень.

Тема 2. Основи конституційного та адміністративного права України

Поняття та загальна характеристика конституційного права. Історичний аспект розвитку українського конституціоналізму. Конституційне право - правова база національного законодавства України. Джерела конституційного права України. Загальна характеристика Конституції України як Основного Закону держави. Особливості внесення змін до Конституції України. Загальні засади конституційного ладу України. Поняття і принципи конституційного ладу України.

Поняття, предмет, метод і завдання адміністративного права. Система та джерела адміністративного права. Адміністративне право та державне управління. Принципи державного управління. Функції і методи державного управління. Поняття і система органів державного управління. Поняття і класифікація актів управління. Адміністративно-правові норми та адміністративно-правові відносини. Органи виконавчої влади, їх система. Державні службовці. Основні принципи державної служби. Правовий статус державних службовців. Класифікація державних службовців. Громадяни та об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права. Поняття адміністративного правопорушення. Загальна характеристика Кодексу України про адміністративні правопорушення. Види адміністративних правопорушень.

Тема 3. Основи кримінального та трудового права України

Основні поняття і система кримінального права України. Джерела кримінального права України. Функції, завдання та принципи кримінального права. Поняття та ознаки злочину. Співучасть у злочині. Стадії вчинення злочину. Склад злочину. Злочини проти основ національної безпеки України. Злочини проти життя та здоров'я особи. Злочини проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини і громадянина. Злочини проти власності. Злочини проти громадської безпеки, довкілля, громадського порядку та моральності. Злочини у сфері господарської діяльності. Кримінальна відповідальність. Підстави кримінальної відповідальності. Обставини, що виключають злочинність діяння. Добровільна відмова від вчинення злочину. Поняття і види покарань. Призначення покарання. Звільнення від кримінальної відповідальності і покарання. Поняття, предмет та метод трудового права України. Джерела трудового права. Поняття та класифікація суб'єктів трудового права. Поняття та ознаки трудових правовідносин. Загальна характеристика колективних договорів та угод. Сторони колективного договору (угоди) і порядок його укладення. Зміст колективного договору (угоди) і контроль за його виконанням. Відповідальність за порушення колективного договору (угоди). Загальна характеристика законодавства про зайнятість населення. Трудовий договір. Сторони і зміст трудового договору. Контракт як різновидність трудового договору. Загальний порядок укладення трудового договору. Форми і строки трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу.

Тема 4. Основи цивільного та сімейного права України

Поняття, система та джерела цивільного права. Метод цивільно-правового регулювання. Принципи цивільного права. Поняття та структура цивільного законодавства. Цивільні правовідносини. Підстави виникнення цивільних прав і обов'язків. Здійснення і захист цивільних прав. Суб'єкти цивільного права (держава, фізичні та юридичні особи). Об'єкти цивільного права. Строки та терміни. Позовна давність. Цивільно-правова відповідальність – поняття та види. Загальні положення про право власності та інші речові права. Суб'єкти права власності. Види права власності. Захист права власності. Право інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права. Поняття і зміст цивільно-правових зобов'язань. Договір,

його значення, зміст і види. Порядок укладення і припинення договорів. Способи забезпечення виконання зобов'язань.

Змістовий модуль 2. Основи курсу Правознавство інтелектуальної власності

Тема 5. Поняття та зміст правознавства інтелектуальної власності.

Поняття правознавства інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному значенні. Зміст права інтелектуальної власності. Поняття немайнових та майнових прав інтелектуальної власності. Виникнення прав інтелектуальної власності. Обмеження майнових прав інтелектуальної власності. Поняття та класифікація об'єктів права інтелектуальної власності. Характеристика первинних та вторинних суб'єктів права інтелектуальної власності. Інші суб'єкти відносин права інтелектуальної власності.

Тема 6. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Передача і перехід майнових прав інтелектуальної власності. Правові підстави розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Правочини щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Недоговірні і договірні способи розпорядження правами інтелектуальної власності. Види договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Особливості розпорядження майновими правами на окремі об'єкти інтелектуальної власності. Поняття ліцензії та ліцензійного договору. Державна реєстрація передачі прав та ліцензійних договорів на об'єкти інтелектуальної власності.

Тема 7. Авторське право.

Поняття й ознаки об'єкта авторського права. Первинні та похідні суб'єкти авторського права. Виникнення авторських прав у творця твору. Зміст та види авторських прав. Поняття та випадки вільного використання творів (з оплатою винагороди та безоплатного). Строк дії авторського права. Підстави для обмеження строку охорони майнового права автора. Перехід творів у суспільне надбання. Розпорядження майновими авторськими правами. Передача та перехід майнових авторських прав. Поняття та зміст авторського договору.

Тема 8. Суміжні права.

Різновиди суміжних прав. Сфера дії суміжних прав в Україні. Виникнення суміжних прав. Строк дії суміжних прав. Вільне використання об'єктів суміжних прав.

Використання фонограм або відеограм, опублікованих із комерційною метою. Особисті немайнові та майнові права виконавця, виробника фонограми або відеограми, організацій мовлення. Розпорядження майновими правами.

Тема 9. Об'єкти та суб'єкти патентного права.

Оформлення патентних прав Поняття винаходу. Умови патентоздатності винаходу. Корисна модель як об'єкт українського патентного права. Специфіка охорони корисних моделей. Поняття промислового зразка. Придатність промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на нього. Суб'єкти патентного права. Патентне відомство. Апеляційна палата. Представники у справах інтелектуальної власності (патентні повірені). Оформлення патентних прав. Особливості патентного права в Україні на секретний винахід і секретну корисну модель.

Тема 10. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг.

Поняття й ознаки комерційного (фірмового) найменування. Комерційні найменування та торговельні марки. Юридично-правова природа торговельної марки. Суб'єкти прав на торговельні марки. Обсяг правової охорони торговельної марки. Позначення, які не можуть бути зареєстровані як торговельні марки. Реєстрація торговельної марки. Передання права власності на торговельну марку. Поняття географічного зазначення. Ознаки та види географічних зазначень. Суб'єкти права на географічне зазначення. Надання правової охорони географічним зазначенням.

Тема 11. Захист прав інтелектуальної власності.

Порушення прав інтелектуальної власності. Порушення, що дають підстави для судового захисту. Неправомірне використання об'єктів права інтелектуальної власності. Втрата права на захист порушених прав інтелектуальної власності. Порядок і основні форми захисту прав інтелектуальної власності. Цивільно-правові засоби захисту прав. Адміністративна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності. Накладення штрафу на порушника прав інтелектуальної власності. Кримінальна відповідальність за порушення прав інтелектуальної власності.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(ДЕННА ФОРМА НАВЧАННЯ)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма навчання				
	Усього	у тому числі			
Лекції		Практ. занят., Се мінари	самост. робота	Форми поточного контролю	
1	2	3	4	5	6
V семестр					
Змістовий модуль 1. ВСТУП ДО ПРАВОЗНАВСТВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ (10 год.)					
Тема 1. Основи теорії держави і права	4	2	-	2	Р
Тема 2. Основи конституційного права України та адміністративного права України	5	2	1	2	УО
Тема 3. Основи кримінального та трудового права України	6	2	-	4	Р
Тема 4. Основи цивільного та сімейного права України	5	2	1	2	УО
<i>Форма модульного контролю 1 – контрольна робота</i>					КР
Разом за змістовим модулем 1	20	8	2	10	
Змістовий модуль 2. Основи курсу Правознавство інтелектуальної власності (20 год.)					
Тема 5. Поняття та зміст правознавства інтелектуальної власності	6	2	2	2	Д
Тема 6. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	6	2	2	2	УО
Тема 7. Авторське право.	6	2	2	2	УО
Тема 8. Суміжні права.	7	2	1	4	УО
Тема 9. Об'єкти та суб'єкти патентного права	5	2	1	2	УО
Тема 10. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг.	5	1	-	4	Д
Тема 11. Захист прав інтелектуальної власності.	5	1	-	4	Д
<i>Форма модульного контролю 2 –</i>					КР

<i>контрольна робота</i>					
Разом за змістовим модулем 2	40	12	8	20	
Усього годин за семестр	60	20	10	30	
Форма підсумкового контролю – ЗАЛІК					

Код форми контролю: УО – усне опитування; КР – контрольна робота; Р – реферат;
ПЗ – практичне завдання; П – повідомлення; Д – диспут

4А. Структура навчальної дисципліни (заочна форма навчання)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Заочна форма навчання				
	Усього	у тому числі			
Лекції		Практ. занят., Се мінари	самост. робота	Форми поточного контролю	
1	2	3	4	5	6
<i>V семестр</i>					
Змістовий модуль 1. ВСТУП ДО ПРАВОЗНАВСТВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ (3 год.)					
Тема 1. Основи теорії держави і права	5	1	-	4	Р
Тема 2. Основи конституційного права України та адміністративного права України	5,5	1	0,5	4	УО
Тема 3. Основи кримінального та трудового права України	6	-	-	6	Р
Тема 4. Основи цивільного та сімейного права України	4,5	-	0,5	4	УО
Разом за змістовим модулем 1	21	2	1	18	
<i>Форма модульного контролю 1 – контрольна робота</i>					
Змістовий модуль 2. Основи курсу Правознавство інтелектуальної власності (5 год.)					
Тема 5. Поняття та зміст правознавства інтелектуальної власності	7	1	-	6	Р
Тема 6. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	7	1	-	6	Р
Тема 7. Авторське право.	7	1	-	6	
Тема 8. Суміжні права.	4,5	-	0,5	4	УО
Тема 9. Об'єкти та суб'єкти патентного права	4,5	-	0,5	4	УО
Тема 10. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг.	5	1	-	4	Р
Тема 11. Захист прав інтелектуальної власності.	4	-	-	4	Р

Разом за змістовим модулем 2	39	4	1	34	
<i>Форма модульного контролю 2 – контрольна робота</i>					
Усього годин за семестр	60	6	2	52	
Форма підсумкового контролю – ЗАЛК					

Код форми контролю: УО – усне опитування; КР – контрольна робота; Р – реферат; ПЗ – практичне завдання; П – повідомлення; Д – диспут

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1. ВСТУП ДО ПРАВОЗНАВСТВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Лекція 1. Основи теорії держави і права

1. Розвиток науки теорії держави і права в Україні
2. Місце теорії держави і права в системі юридичних наук.
3. Система державних органів.

Література:

Базова: 2,3,7

Додаткова: 46, 50, 51

Лекція 2. Основи конституційного права України

1. Поняття та загальна характеристика конституційного права.
2. Конституційне право - правова база національного законодавства України.
3. Поділ державної влади на законодавчу, виконавчу і судову.
4. Поняття і принципи правового статусу людини і громадянина.

Література:

Базова: 2,3,7,20

Додаткова: 46,50,52

Лекція 3. Основи адміністративного права України.

1. Поняття, предмет, метод і завдання адміністративного права.
2. Система та джерела адміністративного права.
3. Функції і методи державного управління.
4. Громадяни та об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права.

Література:

Базова: 2,3,7

Додаткова: 46, 52

Лекція 4. Основи кримінального та трудового права України

1. Основні поняття і система кримінального права України.

2. Джерела кримінального права України.

3. Поняття та ознаки злочину.

4. Поняття і види покарань.

5. Поняття, предмет та метод трудового права України.

6. Джерела трудового права. Поняття та класифікація суб'єктів трудового права.

7. Загальний порядок укладення трудового договору.

Література:

Базова: 2, 3, 7, 21 *Додаткова:* 43 – 45, 49

Лекція 5. Основи цивільного та сімейного права України

1. Поняття, система та джерела цивільного права.

2. Принципи цивільного права.

3. Суб'єкти цивільного права

4. Об'єкти цивільного права.

Література:

Базова: 2, 3, 31, 34-36, 41

Додаткова: 46-48, 56, 62

Змістовий модуль 2. Основи курсу Правознавство інтелектуальної власності

Лекція 6. Загальні засади правознавства інтелектуальної власності

1. Поняття права інтелектуальної власності

2. Міжнародні джерела права інтелектуальної власності та міжнародні організації, що опікуються охороною прав на результати інтелектуальної діяльності.

3. Національне законодавство України про право інтелектуальної власності

4. Дуалізм права інтелектуальної власності

Література:

Базова: 34 – 37, 39, 40

Додаткова: 56, 61.

Лекція 7. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

1. Співвідношення права інтелектуальної власності та права власності

2. Характеристика виключних майнових прав інтелектуальної власності

3. Суб'єкти права інтелектуальної власності

4. Обороти майнових прав інтелектуальної власності

5. Система засобів захисту права інтелектуальної власності

Література:

Базова: 27, 34 – 37, 39, 40 Додаткова: 55.

Лекція 8. Авторське право.

1. Концепції охорони прав авторів на їх твори
2. Критерії охороноспроможності за авторським правом
3. Коло об'єктів авторського права
4. Суб'єкти авторського права

Література:

Базова: 7-11, 32, 36 Додаткова: 47, 60.

Лекція 9. Суміжні права.

1. Різновиди суміжних прав.
2. Сфера дії суміжних прав в Україні.
3. Виникнення суміжних прав. Строк дії суміжних прав.
4. Вільне використання об'єктів суміжних прав.

Література:

Базова: 7, 8, 11, 32, 33, 36, 38 Додаткова: 54 – 55

Лекція 10. Об'єкти та суб'єкти патентного права

1. Оформлення патентних прав
2. Поняття винаходу. Умови патентоздатності винаходу.
3. Корисна модель як об'єкт українського патентного права. Специфіка охорони корисних моделей.

Література:

Базова: 6, 13, 14, 19, 22, 39, 42 Додаткова: 53.

Лекція 11. Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг.

1. Поняття й ознаки комерційного (фірмового) найменування.
2. Комерційні найменування та торговельні марки. Юридично-правова природа торговельної марки.
3. Суб'єкти прав на торговельні марки.

Література:

Базова: 10, 12, 25, 39, 40, 42 Додаткова: 63.

Лекція 12. Захист прав інтелектуальної власності.

1.Порушення прав інтелектуальної власності. Порушення, що дають підстави для судового захисту.

2.Неправомірне використання об'єктів права інтелектуальної власності.

Література:

Базова: 30,31, 34 – 36, 40 Додаткова: 47, 56, 57- 61, 63.

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочна
V семестр			
1.	Основи конституційного права України	0,5	0,5
2.	Основи адміністративного права України	0,5	-
3.	Основи цивільного права України	0,5	0,5
4.	Основи сімейного права України	0,5	-
5.	Поняття та зміст правознавства інтелектуальної власності	2	-
6.	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	2	-
7	Авторське право.	2	-
8.	Суміжні права.	1	0,5
9.	Об'єкти та суб'єкти патентного права	1	0,5
	Усього за семестр	10	2

Тема 2. Основи конституційного права України

Практичне заняття 1. Основи конституційного права України

1.Поняття та загальна характеристика конституційного права.

2.Історичний аспект розвитку українського конституціоналізму.

3.Конституційне право - правова база національного законодавства України.

Література:

Базова: 2, 3, 7, 20 Додаткова: 46, 50, 52.

Тема 2. Основи адміністративного права України

Практичне заняття 2. Основи адміністративного права України

1. Принципи державного управління.
2. Функції і методи державного управління.
3. Поняття і система органів державного управління.
4. Поняття і класифікація актів управління.

Література:

Базова: 2,3,7 Додаткова: 46, 52

Тема 4. Основи цивільного та сімейного права України

Практичне заняття 3. Основи цивільного права України

1. Поняття, система та джерела цивільного права.
2. Метод цивільно-правового регулювання.
3. Загальні положення про право власності та інші речові права.

Література:

Базова: 2, 3, 31, 34-36, 41 Додаткова: 47, 48, 56, 62

Тема 4. Основи цивільного та сімейного права України

Практичне заняття 4. Основи сімейного права України

1. Поняття, предмет, метод і завдання сімейного права.
2. Система та джерела сімейного права.

Література:

Базова: 2, 3, 8 Додаткова: 46

Тема 5. Поняття та зміст правознавства інтелектуальної власності

Практичне заняття 5. Поняття, еволюція та роль інтелектуальної власності в соціально-економічному розвитку держави.

1. Поняття правознавства інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному значенні.
2. Зміст права інтелектуальної власності.
3. Поняття немайнових та майнових прав інтелектуальної власності.

Література:

Базова: 34 – 37, 39, 40 Додаткова: 56, 61.

Тема 6. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Практичне заняття 6. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

1. Передання і перехід майнових прав інтелектуальної власності.
2. Правові підстави розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
3. Правочини щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.

Література:

Базова: 27, 34 – 37, 39, 40 *Додаткова:* 55.

Тема 7. Авторське право.

Практичне заняття 7. Авторське право.

1. Поняття й ознаки об'єкта авторського права.
2. Первинні та похідні суб'єкти авторського права.
3. Виникнення авторських прав у творця твору. Зміст та види авторських прав.

Література:

Базова: 7-11, 32, 36 *Додаткова:* 47, 60.

Тема 8. Суміжні права.

Практичне заняття 8. Суміжні права

1. Різновиди суміжних прав.
2. Сфера дії суміжних прав в Україні.
3. Виникнення суміжних прав. Строк дії суміжних прав.
4. Вільне використання об'єктів суміжних прав.

Література:

Базова: 7, 8, 11, 32, 33, 36, 38 *Додаткова:* 54 – 55

Тема 9. Об'єкти та суб'єкти патентного права

Практичне заняття 9. Об'єкти та суб'єкти патентного права

1. Оформлення патентних прав. Поняття винаходу.
2. Умови патентоздатності винаходу.
3. Корисна модель як об'єкт українського патентного права.
4. Специфіка охорони корисних моделей.

Література:

Базова: 6, 13, 14, 19, 22, 39, 42 *Додаткова:* 53.

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота передбачає таку роботу, яка виконується без безпосередньої участі викладача, але за його завданням, при цьому студенти свідомо прагнуть

досягти поставленої мети, вживаючи свої зусилля і виражаючи в тій чи іншій формі результат розумових або фізичних (або тих і інших разом) дій.

У самостійній роботі із «Правознавства інтелектуальної власності» застосовуються різні види, за допомогою яких студенти самостійно здобувають знання, вміння і навички. Самостійна робота передбачає, що вивчення правознавства інтелектуальної власності є одним з важливих аспектів гуманітаризації навчального процесу. Самостійна робота студентів є значним чинником, який формує вміння навчатися та сприяє активізації засвоєних знань студентами і їх реалізації. Самостійна робота студентів з «Правознавства інтелектуальної власності» включає вивчення основних питань правознавства інтелектуальної власності, проблематику історичного розвитку правознавства інтелектуальної власності з використанням навчальної, методичної, довідкової, наукової літератури в позааудиторний час. Самостійна робота студентів – значна частина учбового процесу, що передбачає:

- формування навичок роботи з літературою; набування досвіду наукового дослідження;
- розкриття індивідуальних талантів особистості студента;
- формування світоглядних задач;
- набування таких якостей, як наполегливість й системність у навчанні.

Значна роль самостійної роботи в підготовці бакалаврів підтверджується практикою вищої школи. Сьогодні самостійній роботі приділяють значне місце в навчальному процесі. Кількість аудиторних занять скорочують, а обсяг самостійної роботи збільшують. Тому варто розвивати індивідуальні форми учбової роботи. Вміння твердо мислити, орієнтуватися в потоці наукової інформації, самостійно ставити й виконувати нові завдання – вимога сьогодення. Самостійна робота студента близька до дослідної. Форми самостійної роботи студентів: 1. Підготовка доповідей. 2. Виконання практичних завдань. 3. Написання та захист реферату. 4. Написання конкурсних й дослідницьких робіт. 5. Підготовка до виступів на практичних заняттях. 6. Підготовка до заліку навчального курсу.

Навчальні завдання, пропонувані для самостійної роботи не повинні бути новими за способом виконання. Формулювання в завданнях повинні бути чіткими,

студенти повинні мати ясну картину, в чому полягає завдання, і яким чином буде перевірятися її виконання.

Самостійна робота, як одна з продуктивних форм набуває величезне значення в процесі навчання правознавства інтелектуальної власності, тому для ефективної організації самостійної роботи студентів педагог повинен органічно спланувати навчальний процес, поставити перед собою чіткі завдання і правильно вибрати спосіб вирішення цих завдань, маючи для цього необхідну навчально-методичну базу.

№ теми	Назва теми	Кількість годин	
		Денна	Заочне
	<i>V семестр</i>		
1	Основи теорії держави і права	2	4
2	Основи конституційного права України	1	2
3	Основи адміністративного права України	1	2
4	Основи кримінального права України	1	4
5	Загальна характеристика законодавства про зайнятість населення	2	1
6	Основи цивільного та сімейного права України	1	2
7	Загальні положення про право власності та інші речові права.	1	2
8	Основи трудового права України	1	1
9	Система, класифікація та зміст права інтелектуальної власності.	2	6
10	Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.	2	6
11	Зміст суб'єктивних прав на результати інтелектуальної, творчої діяльності.	2	6
12	Суміжні права.	4	4
13	Об'єкти та суб'єкти патентного права	2	4
14	Правове регулювання засобів індивідуалізації товарів і послуг.	4	4
15	Захист прав інтелектуальної власності.	4	4

Разом за семестр	30	52
------------------	----	----

8. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: 1) За джерелом інформації: • Словесні: лекція (із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій), семінари, пояснення, розповідь, бесіда. • Наочні: спостереження, ілюстрація, демонстрація. 2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні. 3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові. 4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою;. II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

З метою визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи, які визначають поточний і підсумковий контроль.

Форми поточного контролю: усне опитування, співбесіда, захист рефератів, письмовий контроль, перевірка презентацій.

Форми підсумкового контролю: після закінчення кожного змістового модулю – контрольна робота.

10. ОРІЄНТОВНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ

1. Розвиток науки теорії держави і права в Україні. Місце теорії держави і права в системі гуманітарних наук.
2. Поняття й основні ознаки права.
3. Поняття, структура і види правових норм. Реалізація правових приписів.
4. Джерела права. Законні та підзаконні акти.
5. Поняття, склад і види правовідносин. Загальна характеристика суб'єктів правовідносин. Об'єкти і зміст правовідносин.
6. Підстави виникнення, зміни і припинення правовідносин.
7. Юридична відповідальність. Підстави юридичної відповідальності. Види

юридичної відповідальності. Завдання та цілі юридичної відповідальності.

8. Поняття та загальна характеристика конституційного права. Історичний аспект розвитку українського конституціоналізму. Конституційне право – правова база національного законодавства України.

9. Джерела конституційного права України. Загальна характеристика Конституції України як Основного Закону держави. Особливості внесення змін до Конституції України.

10. Основні риси України як суверенної, незалежної, демократичної, соціальної і правової держави.

11. Поділ державної влади на законодавчу, виконавчу і судову.

12. Державні символи України.

13. Україна як суб'єкт міжнародних відносин.

14. Виборча система України. Принципи виборчого права.

15. Верховна Рада України – єдиний орган законодавчої влади в Україні. Склад Верховної Ради України. Повноваження Верховної Ради України.

16. Місцеві органи виконавчої влади України. Місцеве самоврядування в Україні.

17. Поняття, предмет, метод і завдання адміністративного права. Система та джерела адміністративного права.

18. Адміністративне право та державне управління. Принципи державного управління. Функції та методи державного управління.

19. Основні поняття і система кримінального права України. Джерела кримінального права України.

20. Загальна характеристика кримінального правопорушення.

21. Поняття, система та джерела цивільного права. Метод цивільно-правового регулювання. Принципи цивільного права.

22. Строки та терміни. Позовна давність.

23. Цивільно-правова відповідальність – поняття та види.

24. Поняття, предмет, метод і завдання сімейного права. Система та джерела сімейного права. Сімейно-правові норми, їх особливості.

25. Опіка і піклування за законодавством України. Державні органи опіки і піклування. Усиновлення. Патронат над дітьми.

26. Поняття, предмет та метод трудового права України. Джерела трудового права.
27. Загальна характеристика колективних договорів та угод. Трудовий договір. Сторони і зміст трудового договору. Контракт як різновидність трудового договору.
28. Поняття, предмет, метод, система і джерела господарського права. Поняття та види суб'єктів господарського права.
29. Поняття судочинства. Судова влада в Україні. Суди загальної юрисдикції.
30. Конституційний Суд України: особливості формування та діяльності.
31. Поняття правоохоронної діяльності її ознаки. Органи прокуратури. Напрями діяльності.
32. Поняття правознавства інтелектуальної власності в об'єктивному та суб'єктивному значенні.
33. Зміст права інтелектуальної власності.
34. Поняття немайнових та майнових прав інтелектуальної власності.
35. Розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
36. Передання і перехід майнових прав інтелектуальної власності.
37. Правові підстави розпорядження майновими правами інтелектуальної власності. Правочини щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності.
38. Недоговірні і договірні способи розпорядження правами інтелектуальної власності.
39. Поняття й ознаки об'єкта авторського права.
40. Первинні та похідні суб'єкти авторського права.
41. Виникнення авторських прав у творця твору.
42. Зміст та види авторських прав.
43. Поняття та випадки вільного використання творів (з оплатою винагороди та безоплатного). Строк дії авторського права.
44. Різновиди суміжних прав. Сфера дії суміжних прав в Україні.
45. Виникнення суміжних прав.
46. Строк дії суміжних прав. Вільне використання об'єктів суміжних прав.

- 47.Оформлення патентних прав Поняття винаходу. Умови патентоздатності винаходу.
- 48.Корисна модель як об'єкт українського патентного права.
- 49.Специфіка охорони корисних моделей. Поняття промислового зразка. Придатність промислового зразка для набуття права інтелектуальної власності на нього.
- 50.Суб'єкти патентного права. Патентне відомство. Апеляційна палата.
- 51.Поняття й ознаки комерційного (фірмового) найменування. Комерційні найменування та торговельні марки.
52. Юридично-правова природа торговельної марки.
- 53.Суб'єкти прав на торговельні марки. Обсяг правової охорони торговельної марки.
- 54.Позначення, які не можуть бути зареєстровані як торговельні марки. Реєстрація торговельної марки.
- 55.Порушення прав інтелектуальної власності. Порушення, що дають підстави для судового захисту.
- 56.Неправомірне використання об'єктів права інтелектуальної власності. Втрата права на захист порушених прав інтелектуальної власності.
57. Порядок і основні форми захисту прав інтелектуальної власності.
- 58.Цивільно-правові засоби захисту прав.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Практичні	Самостійна робота	Залік
40 (максимум)	30 (максимум)	30

Підсумкове оцінювання навчальної дисципліни «Правознавство інтелектуальної власності» здійснюється за 100-бальною шкалою (де 30 балів підсумковий контроль – залік).

Умови допуску до підсумкового заліку:

- Відсутність заборгованості з практичних занять;
- Позитивні бали за практичні та самостійні роботи.

12. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ

Відповідність підсумкової семестрової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ECTS

Шкала оцінювання: національна та ECTS (згідно з «Положенням про організацію освітнього процесу ДП «Київський хореографічний коледж»)

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінки за національною шкалою	Оцінки за національною шкалою	
			Для іспиту, курсового проекту (роботи), практики	Для заліку, екзамену
90-100	A	5 (відмінно) (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)	5 (відмінно)	зараховано
82-89	B	4 (дуже добре) (вище середнього рівня з кількома помилками)	4 (добре)	
74-81	C	4 (добре) (в загальному вірне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)		
64-73	D	3 (задовільно) (непогано, але зі значною кількістю недоліків)	3 (задовільно)	
60-63	E	3 (достатньо) (виконання задовольняє мінімальним критеріям)		
35-59	FX	2 (незадовільно) з можливістю перездачі	2 (незадовільно)	Не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	2 (незадовільно) з обов'язковим повторним курсом	2 (незадовільно)	

Критерії оцінки знань студентів з дисципліни «Правознавство інтелектуальної власності»

«Відмінно» – виставляється студентам, якщо вони в письмових та усних відповідях виявили міцні ґрунтовні знання із правознавства інтелектуальної власності, свідомо використали спеціальну термінологію, проявили високий рівень аналітичного мислення у висновках та узагальненнях. Повністю розкрили всі питання у поєднанні із використанням засвоєних знань у суміжних дисциплінах.

«Добре» – виставляється студентам, якщо вони в письмових та усних відповідях виявили досить глибоке засвоєння тематичного матеріалу та використання спеціальної термінології. Грамотно побудували цілісну відповідь на всі питання, одне питання недостатньо розкрили.

«Задовільно» – виставляється студентам, якщо вони в письмових та усних відповідях виявили неповне знання матеріалу. Два питання не розкрито.

«Незадовільно» – виставляється студентам, якщо вони в письмових відповідях та усних відповідях виявили дуже слабе володіння матеріалом, допущені грубі помилки або виявили повну відсутність знань.

13. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення навчальної дисципліни «Правознавство інтелектуальної власності» включає:

- нормативні документи Міністерства освіти і науки України;
- методичні вказівки до практичних занять та самостійного вивчення з дисципліни «Правознавство інтелектуальної власності»;
- підручники, навчальні та навчально-методичні посібники зі списку основної літератури з навчальної робочої програми дисципліни;
- конспекти практичних занять на паперових носіях;
- конспекти практичних занять на електронних носіях;
- мультимедійні презентації до тем дисципліни «Правознавство інтелектуальної власності»;
- плани практичних занять;
- вказівки до виконання усіх видів робіт, передбачених робочою навчальною програмою;
- пакет завдань для проведення заліків та екзаменів.

14. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Закон України «Про освіту», від 05.09. 2017 р. №2145 – VIII.
2. Кириченко В. М. Правознавство : модульн. курс / В. М. Кириченко. – К. : ЦУЛ, 2007. – 328 с.
3. Кунченко-Харченко В. І. Правознавство : навч. посіб. / В. І. КунченкоХарченко, В. Г. Печерський, Ю. Ю. Трубін. – Львів : Кондор, 2011. – 474 с.

4. Меленко О. В. Методологія правознавства в науковій спадщині Б. О. Кістяківського : автореф. дис. ... канд. юрид. наук; спец. 12.00.01 «Теорія та історія держави і права; історія політичних і правових учень» / О. В. Меленко; Одеська нац. юридична академія. – Одеса : Фенікс, 2008. – 21 с.
5. Наукові та науково-правничі школи: Стан та проблеми правового регулювання / В. І. Андрейцев. – К., 2009. – 414 с.
6. Нотаріат в Україні: навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів, викладачів юридичних навчальних закладів / за ред. В. М. Бесчастного. – К., 2008. – 494 с.
7. Основи держави і права України: підручник для ВНЗ / за ред. В. Л. Ординського. – К., 2008. – 583 с.
8. Основи правознавства: навч. посіб. / О. С. Семерак, І. О. Семерак. – К., 2008. – 408 с.
9. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів. Паризький акт від 24 липня 1971 року. Інтелектуальна власність: нормативно- правові акти / під заг. ред. А.Д. Святоцького, В.П. Петрова. – Т. 2. – К.: Ін Юре, 1999.
10. Всесвітня конвенція про авторське право 1952 року. Міжнародний договір від 6 вересня 1952 року. Інтелектуальна власність: нормативно-правові акти / під заг. ред. А.Д. Святоцького, В.П. Петрова. – Т. 2. – К.: Ін Юре, 1999.
11. Договір ВОІВ про виконання і фонограми від 20 грудня 1996 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_769/print
12. Договір про закони щодо товарних знаків (ТЛТ) від 27 жовтня 1994 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/995_102/print1389888064627925
13. Договір про патентне право (PLT) від 1 червня 2000 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/895_002/print1390896995415501
14. Договір про патентну кооперацію (РСТ) від 19 червня 1970 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/895_001/print
15. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року. Інтелектуальна власність: нормативно-правові акти / під заг. ред. А.Д. Святоцького, В.П. Петрова. – Т. 2. – К.: Ін Юре, 1999.

16. Міжнародна конвенція з охорони нових сортів рослин від 2 грудня 1961 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_856/print
17. Митний кодекс України від 12 грудня 1991 року № 4495-VI (з наступними змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 2002. – № 38–39. – Ст. 288.
18. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків від 14 квітня 1891 року. Інтелектуальна власність: нормативно-правові акти / під заг. ред. А.Д. Святоцького, В.П. Петрова. – Т. 2. – К.: Ін Юре, 1999.
19. Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року. Інтелектуальна власність: нормативно-правові акти / під заг. ред. А.Д. Святоцького, В.П. Петрова. – Т. 2. – К.: Ін Юре, 1999.
20. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
21. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 25–26. – Ст. 131
22. Про охорону прав на винаходи і корисні моделі: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3687-XII (з наступними змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 32.
23. Про професійних творчих працівників та творчі спілки: Закон України від 7 жовтня 1997 року № 554/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1997. – № 52. – Ст. 312.
24. Про охорону прав на сорти рослин: Закон України від 21 квітня 1993 року № 3116-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1993. – № 21. – Ст. 218.
25. Про охорону прав на зазначення походження товарів: Закон України від 16 червня 1999 року № 752-XIV // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 32. – Ст. 267.
26. Про охорону прав на знаки для товарів і послуг: Закон України від 15 грудня 1993 року № 3689-XII (з наступними змінами) // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 7. – Ст. 36.

27. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12 липня 2001 року № 2658-III // Відомості Верховної Ради України. – 2001. – № 47. – Ст. 251.
28. Про захист інформації в автоматизованих системах: Закон України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 31. – Ст. 286.
29. Про охорону прав на топографії інтегральних мікросхем: Закон України від 5 листопада 1997 року № 621/97-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1998. – № 8. – Ст. 28.
30. Про затвердження Положення про Державну службу інтелектуальної власності України: указ Президента України від 8 квітня 2011 року № 436/2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436/2011>
31. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року № 435-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40. – Ст. 356.
32. Авторське право і суміжні права. Європейський досвід : [У 2 кн.] / [За ред. А.С.Довгерта] - К.: Вид. дім «Ін Юре», – Кн. 2: Виступи, статті європейських спеціалістів / [Уклад. В.С.Дроб'язко] - 2001. - 459 с.
33. Авторське право і суміжні права. Законодавство та судова практика : Нац. законодавство. Міжнар.-прав. акти. Держ. захист. Авт. винагороди. Відповідальність. Судова практика: Зб. нормат. актів. / [Шеф-ред. В.С.Ковальський] - К.: Юрінком Інтер, 2003. – 398
34. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: Підручник. - К.: Знання, 2006. - 431 с.
35. Базилевич В.Д. Інтелектуальна власність: креативи метафізичного пошуку: Підручник / В.Д.Базилевич, В.Ільїн. - К.: Знання, 2008. - 687с.
36. Бояр О.А. Основи інтелектуальної власності: Навчальний посібник. - Луцьк: Волин. ун-т ім. Лесі Українки, 2010. - 268 с.
37. Бояр А.О. Інтелектуальна власність: Монографія. - Луцьк: "Вежа", 2007. - 164
38. Бондаренко С.В. Авторське право і суміжні права. - К.: Інст. інтел. власн. і права, 2004. - 260 с.
39. Бутнік-Сіверський О. Б. Економіка інтелектуальної власності. - К.: Інст. інтел. власн. і права, 2004. - 296 с.

40. Кулініч О.О. Право інтелектуальної власності: навч. посіб. для студ.вищ. навч. закл. / О.О. Кулініч, Л.Д. Романадзе // Національний університет «Одеська юридична академія». – О.: Фенікс, 2011. – 491 с.

41. Науково-практичний коментар Цивільного Кодексу України: У 2-х т.– 3-е вид., перероб. і доповн. / За відповід. ред. О. В. Дзери (кер. авт. кол.), Н. С. Кузнецової, В. В. Луця. – Київ: Юрінком Інтер, 2008. – Т. I.

42. Право інтелектуальної власності: Академічний курс: Підручник для студентів вищих навчальних закладів / О. П. Орлюк, Г. О. Андрощук, О. Б. Бутнік-Сіверський та ін.; За ред. О. П. Орлюк, О. Д. Святоцького. – Київ: Видавничий Дім «Ін Юре», 2007.

ДОДАТКОВА

43. Кодекс законів про працю України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

44.Кримінальний кодекс України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

45. Кримінально-процесуальний кодекс України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

46. Сімейний кодекс України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

47. Цивільний кодекс України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

48. Цивільний процесуальний кодекс України // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>

49.Збірник законів України про працю. – 2-ге вид., випр. і допов. / упоряд. Н. Б. Болотіна. – К., 2008. – 349 с.

50.Правознавство : підручник / за ред. В. В. Копейчикова, А. М. Колодія. – К. : Юрінком Інтер, 2007. – 752 с.

51. Семерак О. С. Основи правознавства : навч. посіб. / О. С. Семерак, І. О. Семерак. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Знання, 2008. – 480 с. – (Вища освіта ХХІ ст.).

52. Шпиталенко Г. А. Основи правознавства : навч. посіб. / Г. А. Шпиталенко. – К. : Каравела, 2006. – 375 с.

53. Бошицький Ю.Л. Правова охорона винаходів та корисних моделей в Україні: проблеми теорії та практики: моногр. / Ю.Л. Бошицький, Я.Г. Воронін // Міжнародний центр правових проблем інтелектуальної власності при Інституті держави і права імені В.М. Корецького Національної академії наук України. – К.: Вид-во Європейського університету, 2010. – 339 с.
54. Вахонєва Т. Організації мовлення як суб'єкти суміжних прав в Інтернеті / Т. Вахонєва // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 10.
55. Вахонєва Т. Юридичний зміст майнових прав виробників фонограм і відеограм як суб'єктів суміжних прав за законодавством України / Вахонєва // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 4.
56. Кохановська О. Основні теорії права інтелектуальної власності та їх вплив на розвиток сучасного законодавства в Україні / О. Кохановська // Право України. – 2011. – № 5. – С. 52.
57. Кузнєцова Н. Проблеми захисту прав інтелектуальної власності в Україні / Н. Кузнєцова, О. Кохановська // Право України. – 2011. – № 3. – С. 21–24.
58. Матвєєв П. Особливості правового режиму використання ноу-хау та комерційної таємниці в Україні / П. Матвєєв // Підприємництво, господарство і право. – 2013. – № 7.
59. Малиш В. Ноу-хау як нетрадиційний об'єкт інтелектуальної власності: поняття й особливості правового режиму / В. Малиш // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 6.
60. Рамазанова Т. Фотографічний твір як об'єкт авторського права: проблеми правового регулювання // Підприємництво, господарство і право. – 2012. – № 10.
61. Харитоновна О.І. Правовідносини інтелектуальної власності, що виникають внаслідок створення результатів творчої діяльності (концептуальні засади): моногр. / О.І. Харитоновна. – Одеса: Фенікс, 2011. – 346 с.
62. Цивільний кодекс України. Науково-практичний коментар. Право інтелектуальної власності / за ред. І.В. Спасибо-Фатєєвої. – Х.: ФОП Лисяк Л.С., 2011. – Том 6. – 592 с.
63. Шишка Р.Б. Охорона права інтелектуальної власності: авторсько-правовий аспект: моногр. – Х.: Вид-во Національного університету внутрішніх справ, 2002.

15. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.mon.gov.ua>
2. Офіційний сайт Наукової бібліотеки ім. Максимовича [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib-gw.univ.kiev.ua>
3. Офіційний сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>
4. Наукова електронна бібліотека : повнотекстова колекція літератури - наукові видання, монографії, довідники, енциклопедії, словники, підручники, методичні посібники: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis64r_81/cgiirbis_64.exe
5. Науково-практичні коментарі до усіх кодексів України в актуальному стані. Є електронна юридична преміум та онлайн бібліотека електронних версій навчальних посібників та монографій з права українських авторів <http://studrada.com.ua/>
6. Електронна база даних "Законодавство України". Веб-сайт Верховної Ради України є офіційним джерелом інформації Верховної Ради України, який утворюється для висвітлення діяльності Верховної Ради України, її органів та Апарату, взаємообміну інформацією з органами державної влади України та органами місцевого самоврядування з питань, пов'язаних з діяльністю Верховної Ради України, інформаційної взаємодії з урядовими і неурядовими організаціями країн світового співтовариства, громадськістю. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/a20170521>
7. Єдиний веб-портал Кабінету Міністрів України. - / www.kmu.gov.ua
8. Офіційні документи Організації Об'єднаних Націй : ODS covers all types of official United Nations documentation, beginning in 1993. Older UN documents are, however, added to the system on a daily basis. ODS also provides access to the resolutions of the General Assembly, Security Council, Economic and Social Council and the Trusteeship Council from 1946 onwards. The system does not contain press releases, UN sales publications, the United Nations Treaty Series or information brochures issued by the Department of Public Information. <http://documents.un.org/welcome.asp>
9. Офіційний сайт Національної парламентської бібліотеки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.alpha.rada.kiev.ua>

10. www.kmu.gov.ua Кабінет Міністрів України.
11. www.rada.gov.ua Верховна рада України.
12. www.president.gov.ua офіційна сторінка Президента України.
13. www.minfingov.ua – Міністерство фінансів України

16. ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА ПРИ НАПИСАННІ ПРОГРАМИ

1. Державна національна програма «Освіта» «Україна XXI століття»